

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre	---	240 Lel.
Fél évre	---	120 Lel.
Egy negyed évre	---	60 Lel.
Egy hónapra	---	20 Lel.

Hirdetések árszabása szerinti
díjazás mellett vétetnek fel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

Aradi és Csanádi Egyesült Vas-
utak palotájában.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulevardul Regele Ferdinand I.
(Jászai Béherceg-ut) 22. szám.

TELEFON-SZÁM 151.

ARAD, 1922.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, március 19.

Dereng.

Tavaszdodik. Rügyek fakadoznak és ibolya nyílik. Megenyhült a lég és vége a fagyos, zimankós napoknak. S mintha a romániai magyarság egén is derengene. Itt is, ott is felröppen egy-egy reménysugár, amely szebb jövővel biztat. Mintha a gyűlölet kitombolta volna magát és végre megnyílnék a megértés felé vezető ösvény. Kezdenek velünk számolni és elismerik nem egy igazunkat. A megértés, vagy legalább a megértési akarás jelének kell tekintenünk egy bucuresti román lap azon hírét, hogy a kormányzó párt most utólag helyet akar szorítani a parlamentben a magyarság képviselőjének. Ez a meg nem erősített hír még akkor is fontos, ha nem bizonyul egyébnek hírlapi kacsánál. Mert ezt a kacsát az a tekintélyes fővárosi lap bizonyára csak úgy merte világgá röptetni, ha nem is az illetékes, de mégis bizonyos számottevő román körök véleményének tolmácsolója.

A románságnak be kell látnia, hogy a magyarság, mely eddig egy ezeréves államalakulat kötelékében élt, sokkal értékesebb elem, semhogy könnyű szerrel ki lehessen küszöbölni a neki új állam ele-

téből. — Igazságtalan dolog volna tehát a magyarságot továbbra is úgy kezelni, mint Románia mostoha gyermekét. Ésszerűtlen politika volna a magyarság aktivitásra való készségét észre nem venni, sőt azt visszaszorítani a passzivitásba. Hihetőnek tetszik tehát az Adeverulnak az a híre, hogy Bratianu, ez a rutinizott államférfi, ki akarja köszörülni azt a csorbát, melyet tulbuzgó választási elnökök bizonyára nem az ő utasítására ejtettek. Itt jóvátételre van szükség és Bratianuék, ugyilátszik, hajlandók erre. S ha ez valóban bizonyul, a román politika ránk nézve kedvező fordulópontjának kell azt tekintenünk. Akkor csakugyan dereng. Akkor a nap felkelőben van.

Egy másik biztató momentum, amiről az Aradi Közlöny tegnapi számában emlékezett meg. Arad város szenátorának, Cocias Gh. Konstantinnak az a rokonszenves lépése, mely őt az aradi magyarság egyik vezéréhez, Barabás Béla dr.-hoz vezette. Cocias szenátor a liberális párt legtekintélyesebbjei közül való, kinek látogatása Barabás Bélánál nemcsak udvariassági vagy lovagias aktus volt, hanem politikai tett is. Abból, amit Barabás Bélának és rajta kereszt-

tül az egész aradi, sőt az egész romániai magyarságnak mondott, különösen fontos a mi szempon-tunkból az az önvallomás, hogy míg nem ismerte a magyarokat, bizonyos idegenkedéssel viseltetett irántuk. Most azonban, hogy alkalma volt megismerni, mennyi intelligencia és őszinteség van a magyarságban, új politikai hivatást érez magában: a két nép között a lelkek harmóniáját megteremtteni. Ez a látogatás és nyilatkozat is annak a jele, hogy végre dereng és hasad a hajnal. Cocias szenátor ime egészen nyíltan és őszintén barátunkká lett. S ami különösen fontos a mi szemünkben, meg is van a bátorsága hozzá, hogy erről férfias vallomást tegyen és úgy a román, mint a magyar nép érdekében és javára annak következményeit is levonja.

S hány Cociasa van még a román politikai életnek. Aki vagy nem ismernek, vagy félreismernek bennünket. De már dereng és minél jobban fognak bennünket megismerni, annál szívesebben fognak velünk szóba állani és barátságunkat keresni. A mi mai helyzetünk természetes folyománya, hogy a románság kötelessége háríti jobbot nyujtani. Mi nem kínálkozhatunk föl. Mi ép mostani hely-

zetünkben kifolyólag nem futhatunk senki után sem. Nemcsak azért nem, mert az esetleges visszautasítás mélyen lealázó volna, hanem azért sem, mert a magyarság egyik legjellegzetesebb vonása a férfiaság s így a magyarság még legyőzöttségében sem tud barátságot koldulni. Helyesen ismer-te föl tehát Cocias szenátor az aradi magyarság lelki állapotát, — s ilyen egész Románia magyarságáé — amikor ő tette meg a kezdeményező lépést, amelyet mi úgy fogunk fel, hogy végre dereng.

A pápa egy körmeneten

(XI. Pius elhagyja a Vatikánt.)

BÉCS. Vatikáni körökben úgy tudják, XI. Pius pápa úgy döntött, hogy abban a körmenetben, melyet a Rómában tartandó májusi eucharisztikus kongresszuskor fognak rendezni, személyesen részt vesz. A döntés azért rendkívül érdekes, mert a Szentatya ekkor fogja elhagyni a Vatikánt és ezzel a pápák közel száz éves önkéntes fogságának fog véget vetni.

RÓMA. Az új pápa utódja a milánói érseki széken monsignore Tosi lett.

Budapesti élet.

(Akiket cserbenhagyott a férjük.)

Komor, négyszögű, sötét épület. Piszkos falak, sok homályos ablak, a nehéz, esetlen börtön kapu fáradtan bámul ki a Jászberényi-utra. A kapu fölött még ott kialsz a régi cégér:

RABMENHELY.

Szegény megszédített, megcsalt, magukra hagyott orosz asszonyok húzódnak meg benne. Magyar hadifoglyok csábították el őket. Édes szavakkal, ígérekkel mind megejtették, magukkal hozták — s itthon azután cserbenhagyták valamennyit. Elhagyatottan, megrendült hittal, reményt veszítve és kitaszítottan, így jutottak el valahol végre a toloncházig. Pedig szegényeknek bűnük más semmi sincsen — csak nagyon-nagyon szerették a férjüket s országokon át utána jöttek. Bethlen Mártha grófnő ennek a szegény otthonnak a patrónája.

— Látia kérem — mondja —

szegények még ezt a nyomorúságos tanyát is talán elvesztik. A Stefánia anyai és csecsemőotthont szeretne létesíteni benne, de nézze ezeket a szennyes falakat, az elkopott lépcsőt, a primitív berendezést. Lehet egyáltalában bölcsődét csinálni belőle. Talán sok millióval — rosszat. Akkor azután ezek a szerencsétlen elhagyott, hazátlan asszonyok, ezek a nyomorultak nyomorultjai valamenynyien kikerülnek az utcára.

A menedékhelyen harminc rozszant ág, talán még több is, halmozódik egymás mellett rakásra. De ágyakat is csak irgalomból kapták. Veres ügyész, a gyűjtőfogház miniszteri biztosa, adta nekik könyörületből — a kiselejtett régi ágyak közül. Az ágyakon rozszant szalmazsákok, angol pokrócok, némelyiken még akad valami fehérneműfele is. Nagyobbára rongyos, koldus holmi. A berendezés az is hasonló. Egy takaréktűzhely, két hosszú asztal, két lóca, talán néhány rozszant szék is, ez az egész berendezés. Gorkil „Éjjeli menedékhelye” juthat csak

eszünkbe, ha a lyukas cipős, rongyos, ványadt, szomorú orosz asszonyokat nézzük. De talán még ott is több remény maradt meg, mint ezekben a szegény teremtekben. És mindenféle gyermek. Sok, sok gyermek. Az ágyakon egymás mellett csendesen, talán sok sirástól kimerülten, fekszik a sok pólyás gyermek. A nagyobbak már lent mászkálnak a földön, gondtalanul, reménnyel telten. Ők nem tudják, hogy talán még a holnapi napjuk se biztos. A még nagyobbak iskolába járnak, mert külön orosz iskolájuk is van, ahol Sztukowa asszony neveli őket.

A sárgába hajló tatár-típustól a gyönyörű szőke, kékszemű orosz, az izgató fekete kaukázusi nőig, itt minden típust megtalálunk. Valami végső rezignációval, csaknem apatikusan hajolnak munkájuk fölé. Mindegyik mellett a földön, vagy a karján, vagy talán még csak a szíve alatt ott van a sokszor megátkozott, de káromolva is szeretett, hűtlen magyar ember gyermeke. A történetük egy-

szerű, hétköznapi történet. Az egyik alig különbözik a másiktól. Egy barnahajú szomorú asszony, a következőképpen meséli el:

— Két évig éltem az urammal együtt. Azt mondotta, hogy vagy nos ember, földje, háza van Magyarországon. Hívott, hogy jöjjenek haza vele. Itthon azután kiderült, hogy semmije sincsen. Azután el is hagyott és többé hallani se akart rólam. Akkor kikerültem az utcára, onnan a kórházba, ahol két kis fiam született. Az egyik gyermeket elvitte a nyomorúság. Egy darabig még ténferegtem az utcán, aztán Kecskeméten bekerültem a toloncházba és onnan elhoztak ide.

A sarokban egy huszéves, minden fogalmak szerint nagyon szép leány ül. Szép arcán mélységes nyomokat hagyott a meg nem váltott szenvedés. Meglehetősen előrehaladott állapotban van és még egy másik kis gyermeket is ringat az ölében.

— Én össze is esküdtem az urammal, — meséli — de itten a szovjetházasságot nem ismerik el.

Olasz hajók tüntetése.

(A görögök lefoglaltak egy olasz gőzöst.)

RÓMA. A Tribuna írja, hogy az Afrika olasz gőzösnek a Fekete tengeren történt lefoglalása már a harmadik ilyen eset. A régebbi olasz tiltakozások, melyeket ez irányban tett az olasz kormány, mindmáig válasz nélkül maradtak. Őva intik Görögországot, utalva a küszöbön álló genuai konferenciára, hogy az az általános kívánság, hogy a görög-török háború mielőbb befejeződjék.

RÓMA. Ma Brindisiből elindult az olasz hajóhad Pireusba, hogy a gőzösfoglalás ügyében küldött olasz tiltakozó jegyzéket demonstrációjával támogassa.

Károly birtokai.

(Az exkirály a kamatokat kapja.)

BUDAPEST. A MTL. jelenti, hogy a kormány eddig 5 millió koronát utalt ki az exkirálynak. A kormány felhatalmazást adott, hogy az exkirály magyarországi birtokait és egyéb javait eladhas-sák és ezáltal jövedelmezőbb módon értékesíthessék azokat. A felhatalmazás kapcsán csupán azt kötötte ki a kormány, hogy a Magyarországon levő vagyon átlaga nem csonkítható meg és csak a jövedelmet utalhatják ki az exkirálynak. Ez azt jelenti, hogy az esetleges értékesítés esetén a tőke Magyarországon kell, hogy maradjon és csupán ennek kamatait kaphatja meg Károly.

Az uram egy darabig törődött is velem, de a mikor látta, hogy a faluban megszólják értem, akkor elkergetett magát. Most itt vagyok és azt hiszem, hogy csak a jó Isten tudja, hogy mi lesz velem.

Egy szőke fiatalasszony a következőket mondja el nekem:

— A férjem jómódu vagyományos ember. Négy évig éltünk odakint együtt és sem ő, sem én nem gondoltuk másképp, minthogy én is hazajöjlek vele. Most is becsületesen szeret engem, de szegénynek magának nincs semmije. A szülei pedig nem engedik meg, hogy engem magánál tartson. Hát talán csak valahogy megsegít a jó Isten.

Az egyik ágyon három fekete hajú csinos nő ül egymás mellett. Szorgalmasan, ügyesen varrogatnak. Mozgásuk, modoruk, azonban azonnal szemet szur az embernek. Artistanők. Bizony, egy egész artista-társaság van együtt itten. A társaság feje Polonikín nevű orosz ember. Valamikor híres cirkuszigazgató volt Oroszországban. Most egy kolbászgyár munkása és boldog, hogy keze munkájával megkeres néhány koronát. A hölgytársaság különben most is szorgalmasan gyakorol. Cser-

Vám-szabadraktár Aradon.

(A Banca Romaneasca érdekeltsége a Termény- és Áruraktárnál.)

Napok óta arról beszélnek Arad pénzügyi világában, hogy a Banca Romaneasca és az Aradi Ipar és Népbank fuzionálni fognak. Utána jártunk a híresztelésnek és teljesen megbízható információ alapján megállapíthatjuk, hogy szó sincsen a két aradi pénzintézet fuziójáról, ellenben annyi tény, hogy a Banca Romaneasca közeli nexusba került az Ipar és Népbankkal. Információnkat az alábbiakban foglaljuk össze:

A Banca Romaneasca már régebben tárgyalásokat kezdett az Ipar és Népbankkal abban az irányban, hogy az Ipar és Népbank egyik vállalatánál: a Termény- és Áruraktárnál érdekeltséget vállaljon. A tárgyalások a közelmúltban kedvező eredménnyel jártak. A Banca Romaneasca átvette a Termény- és Áruraktár részvényeinek egy részét és érdekeltségét arra fogja felhasználni, hogy finanszírozza ezt a vállalatot. A Banca Romaneasca azt tervezi, hogy hamarosan Vámszabadraktárt létesít Aradon a Termény- és Áruraktár hatalmas helyiségeiben.

A Vámszabadraktár létesítése Aradon, a határvárosban nagyarányú kereskedelmi jelentőséggel bír. Ezzel lehetővé válik, hogy a kereskedők nagymennyiségű árut importálhassanak. A raktár létesítése esetén a kereskedőknek nem kell kifizetniük a vámot, hanem azt a finanszírozó bank előlegezi, a raktárban elhelyezett áru perig az előleg fedezetéül szolgál. A ke-

reskedő azután a vámot akkor téríti meg, amikor az áru egy részére szüksége van. Még nagyobb jelentősége lesz ennek a közgazdasági intézménynek abból a tekintetből, hogy a bank a raktárban elhelyezett árukra lombard kölcsönt nyújt amivel nagymértékben segít a kereskedőkön, akik ilyformán kedvező konjunkturák mellett nagyobb mennyiségű külföldi árut vásárolhatnak.

Arad kereskedelmi körében ro-konszervvel fogadják az életrevaló eszmét, amely megvalósulása esetén a nagy nehézségekkel küzdő aradi kereskedelemnek hathatós támogatója lesz.

Harc a mandátumért.

(Krudý Gyulát Nyiregyházán jelölték.)

BUDAPEST. Bárczy, István elfogadta a Szeged első kerületi jelöltséget. Debrecen első kerületében Milotay Istvánnal szemben Vásáry István tanácsnokot, Balthazár Dezső református püspök vejét léptetik fel egységspárti programmal. Debrecen harmadik kerületében Bernolák Nándor volt miniszter, Jánossy Zoltán és Lengyel Zoltán küzdenek a mandátumért. Nyiregyházán a függetlenségi párt Krudý Gyula író jelölte képviselőnek.

BUDAPEST. Gróf Zichy Aladárnak és társainak az az akciója, hogy Nemzeti Polgárpárt néven

jól is ment, de az utóbbi időben nem tud eladni jóformán semmit. Még annyit sem keres, hogy fűtőanyag legyen pénze. Most állandóan csaknem őrizni kell, hogy a nagy munkával elkészített műtárgyait egy percnyi melegtől fel ne tüzelje.

Egy kis szobában előkelőbb származású asszonyok vannak együtt. Nyolc ágy zsúfolódik itt egymásra. Ezek már valamivel jobb kinézésűek, sőt kettőnek még paplanja is van. Valamikor előkelő asszonyok voltak. Igazgatók, magasrangú katonatisztek, földbirtokosok leányai. Most itt tengődnek napról-napra. És még azért sem haragudhatnak meg szegények, ha hivatlanul és váratlanul a legintimebb millióban megünnel kereszttül szobájukon. Az egyik tüzhelyen hatalmas kanderban forró víz susterreg. Ki pohárral, ki lábossal megy oda a meleg vízért. Bethlen grófnő megmagyarázza:

— Látja kérem, odahaza megszokták a teát és itt sem tudnak leszokni róla. Néha-néha még kapnak egy kis csajafüvet és cukrot, de most már ahhoz is csak ritkán jutnak. Isszák hát a meleg vizet. De a tüzelés miatt azt is csak kétszer kapnak naponta.

legitimista alakulatot hozzanak létre, nem sikerült. Plattformjuknak sem a karlista ellenzék, sem a kereszténypárt disszidenseit nem tudták megnyerni.

Egyenlő jogokat!

(A genuai konferencia elnöke.)

PÁRIS. Csicserin ma szikratáv-iratot intézett Poincaré francia miniszterelnökhöz, amelyben felszólítja arra, hasson oda, hogy Genuában győzőknek és legyőzötteknek egyenlő jogokat biztosítsanak. A nagyhatalmak eddigi magatartásából az következtethető, hogy a meghívott államok egy része szembetalálja magát egyes nagyhatalmak előre megállapított döntésével és ha ez igaz, úgy a konferencia kudarcra fog végződni. A jegyzék tiltakozik az Oroszország elleni sajtóhíresztelések miatt. Cáfolta azt, hogy a szomszédos területeken szovjetellenes bandák alakulnának. Kifejti a jegyzék, hogy a szovjetrendeletek védik a magánlevelezést és a politikai bűnösöket is rendes bíróság elé állítják. A külföldiek érdekeit és tulajdonjogait megvédik. Biztosítják a magánkereskedelem szabadságát, noha az állam fenntartja magának a külkereskedelmi forgalom monopóliumát. A szovjetkormány azzal a szándékkal megy Genuába, mondja még a jegyzék, hogy szoros gazdasági együttműködésre lépjen mindazokkal az államokkal, amelyek hajlandók a politikai és gazdasági szervezetek sérthetlenségét kölcsönösen biztosítani.

RÓMA. A genuai konferencia elnöke Facta olasz miniszterelnök lesz. A genuai konferenciára érkező német delegációt Santa Margheritában helyezik el, ahol megvannak védve az ellen, hogy valami kellemetlenség érje őket.

BERLIN. A Dena távirati ügynökség közli, hogy Radek és Rakovszky az orosz szovjet megbízottai a francia kormány bizalmi embereivel Badenben tárgyalásokat folytattak. A francia delegátusok azt követelték a szovjet megbízottaitól, hogy Franciaországnak Oroszországgal szemben levő régi követeléseit ismerjék el és a visszafizetésre adjanak biztosítékokat. Amennyiben a szovjet Franciaországnak ezeket a követeléseit teljesíti, ez esetben Franciaország biztosítja Oroszországot, hogy békebeli határainak visszaállítását biztosítja.

— Nem téríti meg az állam a háborús károkat. A lapok több ízben foglalkoztak azszal, hogy az állam a háború által okozott károkat megtéríti. Ma délelőtt a pénzügyminisztériumból leirat érkezett a városhoz, amely szerint az állam jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy a háborús károsodásokat megtérítse, illetékes körök azonban komolyan foglalkoznak ezzel a tervvel. Annak idején, ha a körülmények megengedik, az állam fel fogja szólítani a károsultakat, hogy jelentsék be a háború által szenvedett károkat, amelyeket az állam megtérít.

Százalék- vagy fixfizetés?

(Nincs döntés a pincérek bérmozgalmában.)

Az aradi kávéiparosok és vendéglősök körülbelül egy hónappal ezelőtt értesítették a pincérek szervezetét, hogy a maguk részéről felbontják a kollektív szerződést és az abban foglalt százalékos pincér részesedés helyett a jövőben a fix fizetést fogják behozni. A pincérek a munkafelügyelőséghez fordultak, mely a vitás ügyet döntés végett áttette az aradi törvényszékhez. Horváth József táblabíró a mai napon tárgyalta a pincérek és munkaadók dolgát. A tárgyalás kezdetén a munkaadók megbízták egy munkügyi miniszteri rendeletre hivatkozott, amely szerint a kávéházakra nézve nem kötelező az arbitrázs. A törvényszék ezek szerint elhatározta, hogy sürgőnyleg fordul a munkügyi miniszteriumhoz, hogy az említett rendelkezés valódiságáról meggyőződjék. A munkaadók megbízták ezután még az alkalmazottak által a bizottságba delegált 2 képviselő ellen is személyi kifogást jelentett be, mivel ezek nincsenek állásban és így 6 hónap óta egy vállalatnál alkalmazva, amint annak szükségességét a törvény előírja. Az elnöklő táblabíró ebben a kérdésben a döntést mindaddig függőben hagyta, amíg a miniszteriumtól a választ meg nem érkezik és a tárgyalást elhalasztotta.

Gyermekekrablás.

(A nemzetőr anyósa a bíróság előtt.)

Szamonca János Töltés utcai lakásán 1918. december 15-én délután megjelent Szilágyi Mihályné az első feleségének anyja egy Vágó Jolán nevű leány kíséretében, aki a Marta gyárnak volt alkalmazottja. A két nő azt kérte Szamoncától, aki akkor mint román nemzetőr teljesített szolgálatot, hogy annak első házasságából származó Ilonka nevű 4 éves kis leányát magukkal vihessék. Szamonca ezt a kérést kereken visszautasította, mire az asszonyok eltávoztak. — Azonban 2 óra múlva Vágó Jolán visszatért és öt katonát hozott magával, akik Szamoncát megfogták és jól elagyabugyálták. A lány ezalatt a kis leányt kilopta a szobából és megszökött vele. Szamonca gyermekekrablás címén feljelentést tett Vágó Jolán és volt anyósa ellen. Az ügyet ma tárgyalta az aradi törvényszék, amely Vágó Jolán esetében nem tudott ítéletet hozni, mivel a leány időközben repatriáltatta magát, viszont az ügyész Szilágyi Mihályné ellen eljuttatta a vádat mivel közvetlen bűnösségét nem látta beigazoltnak.

— Öngyilkos felkelővezérek, Johannesburg. A délafrikai lázadók két vezére öngyilkos lett.

Új adórendszer Romániában.

(Bratianu szaktanácskozást hív össze. — Takarékoskodás az egész vonalon.)

BUCURESTI. A kormány tervei szerint májusban Bratianu miniszterelnök elnöklésével nagy pénzügyi és gazdasági szakértőkből álló bizottság fog alakulni, amelynek feladata lesz az új adórendszer kidolgozása. (RTI.)

BUCURESTI. Az ellenzék hír szerint résztvesz a parlamenti tanácskozásokon mindaddig, amíg a mandátumok igazolását tárgyalják. Későbbi állásfoglalásukról azután döntenek. (RTI.)

BUCURESTI. Az Aurora szerint tegnap volt a krízis a kormány rekonstrukciója kérdésében. A kormány újjaalakítását öszre halasztották és remélik, hogy addig sikerülni fog a nemzeti párttal is a megegyezés. (RTI.)

BUCURESTI. A pénzügyminiszteriumban nagy munka folyik a költségvetésről. Csapán a pénzügyi státuszban ezer tisztviselőt bocsátanak el. Az összes elbocsátandók száma nyolc-tízezerre rug. A külföldi katonai missziók

kiadásainak felülvizsgálására külön bizottságot küldenek ki. (RTI.)

BUCURESTI. Tegnap este a pénzügyminiszteriumban konferencia volt Bratianu Vintila pénzügyminiszter, Duca külügyminiszter és Antonescu párisi román követ részvételével, amelyen a kincstári bonok konszolidációjának kérdésével foglalkoztak. Antonescu a legközelebbi napokban új utasításokkal Párisba utazik. (RTI.)

BUCURESTI. Az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium ma beterjesztette a jövő évi költségvetést a pénzügyminiszteriumnak. Eszerint a folyó évben 39 millióval kevesebb kiadást irányoz elő a költségvetés, mint a múlt évben. A legnagyobb redukció a cluj bányai igazgatóságnál lesz. (RTI.)

BUCURESTI. Az Izbanda hevesen támadja dr. Lupu, mivel hír szerint az ellenzék legutolsó értekezletén azt indítványozta, hogy a lefolyt választások miatt forduljanak panasszal a népszövetséghez. (RTI.)

Három gyermek tüzhálála.

(Az égő divány mérges füstje. — Anyukat súlyos idegrázkódással kórházba vitték.)

BUDAPEST. A napokban értesítették a központi tűzvédelmet, hogy a Medve-utca 6. számú ház egyik lakásában tűz ütött ki; egyidejűleg a mentőket is értesítették, hogy a kulccsal lezárt lakásban három gyermek tartózkodott s így valószínűleg az ő munkájukra is szükség lesz. Mikor a tűzoltók megérkeztek, a lakást már nyitva találták; közben ugyanis hazaérkezett Györök Andrásné, a gyermekek anyja, aki bevásárolni volt a városban s felfedezte a rettenetes szerencsétlenséget. A közeli Ganz-gyárból ekkor négy tűzoltót hívtak, akik behatoltak a lakásba. Megállapították, hogy a sötét, szűk lakásnak diványa gyulladt ki, amely nem lánggal égett, hanem csak füstölögve és mérges gázokat terjesztve. A tüzet csakhamar sikerült eloltani és a kétségbesett anya közölte a tűzoltókkal, hogy három gyermekének is bent kell lennie a lakásban, mert ő fél-tizenegy órákor, amikor hazulról eltávozott, gyermekeire rázárta a lakás ajtaját. A tűzoltók csak nagynehezen tudták a gyermekeket megtalálni. Az egyik gyermek, az ötéves Györök Pál az ágy párnái közé fúrta magát; ugylát-szik, megijedt a tüztől és így akart a veszedelem elől menekülni. A második, a hároméves kis Györök András holttestét az ágy alatt találták meg. Ez is halott volt, amikor a tűzoltók kivitték a napsütéses udvarra. Végül megtalálták egy szék alatt elbujva a kétes-tendő István gyermeket is, akit ekkorra szintén megfojtott a tűz okozta füst és gáz. Amikor a mentők megérkeznek, már csak azt konstatálhatták, hogy a három gyermek meghalt és halálukat fulladás okozta. A mentők vizsgálata után a három kis holttestet le-

takarták az udvaron és otthagyták őket, míg a rendőri bizottság és a rendőrorvos megérkezett.

A tüzet a központi és II. kerületi tűzoltóság pár perc alatt lokalizálta, semmi nagyobb kárt nem okozott a tűz a szobában, csak egy divány égett el, aminek a kóctöltelése azt a rettenetes gáz; fejlesztette a szobában, amely a három gyermeket megölte. Ez a gáz oly rémes, hogy még délután két órákor sem lehetett az ajtó küszöbén túl menni, annyira beette magát a falakba. A szerencsétlen család feje, Györök András fuvaros, hét órákor ment munkájába, ahonnan két órákor délután szokott hazajönni. Felesége fél-tizenegy órájában ment el vásárolni, hogy két órára készen lehessen az ebéddel. Egy órákor tért vissza a szerencsétlen asszony, amikor a tragédia már lejátszódott. A rettenetes izgalmak következtében az asszony ideggyörcsöket kapott. A házbeliak átkísérték a szomszéd házába, ott igyekeztek megnyugtatni, fájdalmát csillapítani, igyekeztek azonban nem járt sikerrel. Az asszony kétségbesetten sikoltozott, akik csillapítani akarták, azokat tépte-marta. Két órákor megérkezett aszerencsétlen apa, Györök András. Györök a küszöbre lépett és ekkor kitört rajta a kétségbeesett sírás. Letült az egyszobás lakás ajtajának küszöbére, percekig ott maradt. Gyermekeit, akik kiterítve feküdtek, meg se merté nézni. Déután fél három órákor a szerencsétlen apa lassan feltápáskodott. A szomszédok átkísérték a szomszéd házába, hogy levekezzék megnyugtatni feleségét, az asszony azonban sem az orvosi injekció nem segített, sem a vigasztalás. Mentőkocsin a kórházba szállították. Györök

Andrásné minden nap elment bevásárolni és a gyermekekre rázárta az ajtót, bár szomszédai többször figyelmeztették, hogy ez az eljárás veszedelmes lehet. A helyszínen működő tűzoltóságnak véleménye az, hogy a gyermekek gyufával játszottak a földön, egy meggyújtott gyufa a divány alá került, annak kóctöltelékét lángalobbantotta, az égés következtében mérges gázok támadtak, amittől a gyermekek annyira megijedtek, hogy menekülni próbáltak, az azonban nem jutott eszükhöz, hogy az ajtó ablaküvegén kopogtassanak, úgy, hogy a szomszédok tizenegy órától déli egy óráig még csak nem is sejtették, hogy milyen katasztrófa játszódott le a csendes lakásban.

Aradi műkedvelők

Alföldy Pálné.

Azok, akik műkedvelői előadások előtt tömegestől lepik el a rendezőség helységeit, akik bizonyos családi összeköttetések és konvencionális társadalmi kötelezettségnek vétezettsége mögött az egyéni próbálgatás mérges fullánk járt lövik egy-egy jótékony estély programjain belül a józslás felé, tulajdonul ismeretes alakjai a társadalomnak. Az igazi tehetség, amelyet már Kant szerint, a legelső sorban is a szerénysége és az ihlwatermészete jellemez, nagyvont ritka. Abban a kis társaságban, ami most annyi elevevességgel vesz körül bennünket kétségtelenül kiváló és ritka talen tammal találkozottam ma. A tul szerény asszonyiaságot láttam magam előtt Alföldy Pálné otthonában, aki — legalább én így vettem észre — minden művészi ambíció, tehetség és rátermettsége dacára is, a családi életben való boldog érvényesülést ezerszer többre becsüli a világot jelentő deszkák lázas izgalmanál, sikernél és az újságok elimerésénél. A Fehér Kereszt művészestélyén tűnt fel Fall Leó kedves Biedermayer operettjében a „Kedves Öregem”-ben. Ő maga ugyan azt állítja, hogy egy súlyos influenza folytán rettenetes indiszpozícióval küzdött azon az estén. A nagyközönség véleménye a hivatalos kritikán azonban semmit sem tud erről.

— Azt hiszem ez volt az első és utolsó fellépésem — mondja, annyi komolysággal, olyan határozottan, mintha tényleg soha többé nem akarná az aradi közönséget egy olyan kedves meleg esté élvezetében részesíteni, mint a multkor volt. A kiváló Csányi Mátyás legkiválóbb tanítványa öt éve énekel. Esténként pedig a családjának, a jóbarátainak rendez nyilvános, stílusos hangversenyeket.

— A kislányom egy narányi csöppenség, mikor meglát a zongoránál, ő is előveszi a maga arasznyi hangszerét és utánam próbálja énekelni a dalaimat.

Mert Alföldy Pálné zenei kultúráját legjobban rövid, de annál stílusosabb repertoárja testesíti meg a legjobban. Dvorák, Brahms, Hugo Wolff, Strauss Richard és Tschajkovszky a kedvencei. Azok a mesterek, akik az énekes mesterségében a legtárgy skálát és a legjobb egyéniséget képviselik meg. Hinni merjük, hogy

ez a bájos kedves uriaszony következten marad nekem tett ígéretéhez és a legközelebb újra üdvözölhetjük őt a hangversenypódiumon. (b. gy.)

Szabó-sztrájk Aradon.

(Az órabérrendszer visszaállítása.)

Tegnapelőtt a szabómunkások szervezete memorandumot nyújtott át a munkaadók szervezetének, melyben azt követelte, hogy az eddigi darabszám szerint való fizetést szüntessék meg és ehelyett térjenek át az órabérrendszerre. A memorandum követeléseit nem tartotta alkalmasnak arra a munkaadók szervezete, hogy annak alapján tárgyaljon a munkásokkal és ezért a munkafelügyelőséghez fordult, mely mind a két felet tárgyalásra hívta, de kijelentette, hogy csak abban az esetben közvetíti a felügyelőség a tárgyalást, ha úgy a munkaadók, mint a munkások előzetesen kijelentik, hogy a hozott határozatokat kölcsönösen respektálják. A munkafelügyelőségnek lefolyt tárgyalások azonban nem vezettek eredményre. Erre kölcsönösen megállapodtak a munkások és a munkaadók, hogy döntőbírárság elé viszik az ügyet. Eddig még nem léptek sztrájkba a szabómunkások. Ekkor azonban, mikor mindkét fél beleegyezett abba, hogy az ügyet döntőbírárság elé viszi, a megállapodásról felvett jegyzőkönyv egyik félremagyarázott pontja miatt a munkások szervezete tegnap sztrájkba léptette a szervezet tagjait. Ugyanis azt állították, hogy a jegyzőkönyv egyik pontja el akarja törölni az eddigi hétszám munkát, mely nem más, mint szintén órabérrendszer. A darabszámrendszerrel például egy nadrág elkészítési ideje eddig 8 óra volt, most azt kívánják a munkások, hogy ezután 9 és fél óra legyen. Tehát a teljesítményhez több időt kérnek és ezért akarják bevezettetni az órabért minden munkánál. Ma délelőtt ismét tárgyaltak a munkafelügyelőségnek és annak dacára, hogy a félreértést eloszlatták, a munkások szervezete ragaszkodott munkabeszüntetés határozatához. A munkások ma követelték munkaadóktól munkakönyveiket, hogy ezzel azt dokumentálják, hogy nem sztrájkolnak, hanem nem akarnak tovább régi helyeiken dolgozni. A munkaadók nem adták ki a könyveket és ha hétfőn sem állanak munkába, munkakönyveiket a rendőrbírósnak fogják átadni. A sztrájk csak az órabérrendszer miatt tört ki és nem azért, mert béremelést követelnek, mert arra van egy miniszteri rendelet, hogy a közszükségleti cikkek árának emelkedésével a munkabéreket is emelni kell. Ezt a rendeletet a munkaadók hajlandók is respektálni.

Okiratok az orosz borzalmakról.

(Asszonyok a gyermeküket eszik meg. — Agyonlövik a kannibálokat.)

STOCKHOLM. Szükszavu és szintelen táviratok beszámoltak arról a nagy inségről, amelyeknek Oroszország Volga vidéke a színhelye. Arról is tettek említést, hogy az inség egyik másik faluban olyan fokot ért el, hogy némelyek az emberevésre is vetemedtek. Ezekről a fantasztikusan hangzó hírekről most okiratok és fényképek érkeztek a nyugati országokba. Ezek az okiratok és fotográfiák olyan képet tárnak elénk amilyenről a legmerészebb képzelet sem mert álmodni. Amikor legelőször érkeztek hírek az emberevésről, a Moszkvába kiküldött segítőegységek képviselői és a szovjetkormány, hivatalnokai nyomban a borzalmas büntett szín helyére utaztak. Ott vizsgálatot indítottak s ennek eredménye az a hivatalos jelentés, melyet szóról-szóra itt közlünk:

SZAMARA, 1922. február 2. Ide mellékelünk fényképeket, melyek az emberevőket és munkájukat ábrázolják. Az „a” fénykép baloldali levő nő neve Akulina Csugunova, a juhfőnök kerületből való. Hatesztendő leányának a nyakát elmeteszte és a holttest felét az utcán megette. A megmaradt rész a „b” jelzésű fényképen látható. Az asszonytól jobbra álló férfi, Andrej Semniki. Androjevka faluból való. Egy husz esztendő leány lakott nála, aki tifuszban meghalt. Semniki feldarabolta a holttestet, azután megette, csak a feje maradt meg, mely a „c” fényképen látható. A „c” fényképen látható asztalnál ette meg az áldozatot. Az asztalon levő tárgyak, a csontok és husmaradványok. Alex, vizsgálóbíró.

Ez az okmány még hivatalos

pecséttel is el van látva. A fényképen látható férfi és nő tipikus orosz emberek. Az emberevésről beszámoló okirat nem említi meg, hogy mi történt a kannibálokkal. A valóság azonban az, hogy valamennyiüket agyonlőtték. Az emberevés egy másik okiratát dr. Nansennek az európai segítőakció vezetőjének moszkvai képviselője állította ki. Ez így hangzik:

MOSZKVA, 1922. február 9. Jelentem, hogy Baskir vidékéről biteles értesüléseim vannak. Tullakova községben Tuch Vatula földmives megette Halibula testvérét, aki 28 éves volt. Ugyanebben a községben egy Husna nevű 32 éves asszony két gyermekét ette meg. Az éhség irtózatot okozott. A kannibalizmusnak nemcsak ezek az esetei fordultak elő, melyeket én jelentettem, vagy a szovjetkormány kiküldött hivatalosan jelentenek. Ezek csak azok az esetek, melyeket hivatalosan felderítettek és melyeknél az idő, nevet és helyet pontosan megállapítani lehetett. Igen sok emberevés fordult elő, de sem a tettest, sem az áldozatot nem lehetett már megállapítani. Gyakran megtörtént, hogy a tettes később maga is áldozatul esett egy erősebb embernek, vagy pedig éhen halt. Reiss.

A kannibalizmus megvizsgálására kiküldött biztosok az emberevést két csoportba osztották. Az egyikbe azokat sorolják, ahol az emberevők először meggyilkolják áldozataikat és azután megeszik. Ez az igazi kannibalizmus. A másik csoportba azok tartoznak, akik csak az éhenhaltak tetemeit eszik meg.

szó lesz ensemble-vendég szereplésről Németországban. De csak esetleg...

* A városi színház műsora. Vasárnap d. u.: Gyerekasszony, László Andor felléptével. Este: Tündérek cselédje, László Andor felléptével (A. bérlet.) Hétfő: Pillangó kisasszony, Aca de Barbu és Grozavescu felléptével. (Bérlétszűnet.) Kedd: Tosca, Aca de Barbu és Grozavescu felléptével. (Bérlétszűnet.) Szerda: Gazdag leány, bemutató előadás Poór Lili felléptével (B. bérlet.) Csütörtök: Gazdag leány, Poór Lili felléptével (C. bérlet.) Péntek: Hazatérés, Poór Lili felléptével (A. bérlet.) Szombat: Álarcok, bemutató előadás Poór Lili felléptével (B. bérlet.) Vasárnap este: Álarcok, második előadás Poór Lili felléptével (C. bérlet.) Hétfő: A Reichsfeldi herceg, operett-bemutató, László Andorral (A. bérlet.)

* A Bohémek. A Bohémek tegnap esti előadásán Rodolphe szerepében első ízben hallottuk Aradon Grozavescu Trajan, a cluji román operaház kiváló tenoristáját. Bámulatos dinamikai készség és hangtechnika jellemzi ezt a fiatal művészt, ami különösen a felső fekvések dekoratív érvényesítésénél válik sajátosságává. Az elsőfelvonásbeli nagy áriája, a harmadik Marcell-dúója és legfőképp a hatalmas drámaisággal — úgy hangban, mint játékban — ma-

vészelbe vitt zárójelenete az operának felejthetetlen emléket szerzett mind azoknak, akik tegnap este tanul lehettek Románia ma kétségtelenül legjobb Rodolphe-jának. Collin kedves szerepében először láttuk ezúttal Bing Jánost, aki eleinte meglehetősen indiszponcióval küzdött ugyan, de a negyedik felvonásbeli kabátárlásával oly sikert ért el, hogy a közönség nyílt színi tapsal jutalmazta művészetét. A többi szereplő tökéletes összjátékot nyújtott. (b. gy.)

* A színházi iroda hírel. Vasárnap délután Bokor József énekes népsziműve, a Gyerekasszony van műsorán. — Vasárnap este a Tündérek cselédjét játsszák. — Hétfő este a Pillangó kisasszony kerül előadásra. Az opera mind két főszerepét a cluji opera tagjai, Aca de Barbu és Grozavescu Traian éneklék. Kedden bucsuznak Toscában, melyben Grozavescu Cavaradossit és Aca de Barbu Toscát éneklék. — Poór Lili a jövő héten öt estén át fog vendég szerepelni. Első fellépése szerdán Szenes Béla szellemes vígjátékában, a Gazdag leányban lesz. Pénteken Biró Lajos hatalmas drámájában, az Álarcokban játssza Harriot szerepét.

* A színházi helyárok letelezése. Arad város színházi bizottsága ma délelőtt ülést tartott. Róna Dezső színházgató kérvényét tárgyalta a bizottság, amely szerint Inke Rezsőnek március 31-én tartandó husz éves színházi jubileumára 25 százalékos helyáremelés engedélyezését kéri. A színházi bizottság egyhangúlag hozzájárult a színházgató kéréséhez.

* Ma két előadás a Modern Kábaréban. Ma délután fél négykor félbehelyárral kedélyes délután lesz a tegnap bemutatott pompás új műsorral, melynek fő attrakciói a „Halálos esküvő” című dráma, a „Dinnye” című vígjáték, „Pike-Paife” komikus bokszbajnokok, Kelety-Mezey új táncmókája, a „Simmy-mánia” stb. stb. Este félkilenckor elite-előadás rendes helyárral. Jegyek mindkét előadásra egész nap válthatók a pénztárnál.

MOZI. * Bolibár márkí. (Történelmi dráma az Urániában.) Napoleon kora még mindig hálás anyagot fog adni a historikusoknak és a szépirodának. Bolibár márkí is a nagy történelmi idők egyik markáns hőse. Spanyol némes, aki fiát a Napoleon harcokban vesztette el s ezért boszúr esküszik. Lázadást szít Napoleon csapatai ellen. Terve sikerül, de a márkí életét veszti. Ezt a romantikus történetet rendkívül hangulatosan dolgozta fel a dráma szerzője. A rendezés a legfinomabb stílusban adja vissza Napoleon korát s annak tökéletes jellemzését. A szereplők csupa elsőrendű moztársorok. Napoleon bizonyára büszké lesz volna azokra a dícege tisztokra, akik a drámaiban világítóverő armádiájának uniformistáit viselik. A grandiózus történelmi filmet vasárnap és hétfőn mutatja be az Uránia színház.

* Noris. (Az elvesztett beszédek.) Vasárnap és hétfőn mélyhatású regényes filmet mutat be az Apollo színház. Jules Claretie ismert krónika „Az elvesztett beszédek” című megkapóan érdekes regényét kapjuk 6 felvonásos nagyszabású művészeti filmben. A kiváló regényíró a főúri világban való alakját s az előkelő társaság erkölcsi légkörét varázsolja elénk. A szereplők méltóknak bizonyulnak s nagy hősteremtésükre. Hétfőn az előadások az Urániában 5. és 6. órák között lesznek.

HIREK.

Az előírt formák.

(Engedélyezik a munkáspénztár gyógyszerárát.)

Az Aradi Közlöny megírta, hogy a belügyminisztérium intézkedésére dr. Cucu Vazul városi főorvos be akarta zánni a kerületi munkásbiztosító pénztár gyógyszerárát, ami ellen a pénztár vezetősége tiltakozott és így a gyógyszerár bezárása nem történt meg. A főorvos kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy a belügyminisztérium rövid időn belül valószínűleg engedélyezni fogja a gyógyszerár továbbműködését, mert a pénztár vezetőségének ez iránti kérelme már fent van a belügyminiszternél. A bezárás iránti intézkedés csak azért történt, mert a pénztár vezetősége a gyógyszerár megnyitásánál nem ragaszkodott az előírt formákhoz.

— A koronázás. Bucuresti. Az Izbanda, a kormány lapja, írja, hogy a koronázási előmunkálatok aligha lehetnek kész május 10-ig. Valószínű, hogy a koronázási ünnepségek az ónapjár szerint augusztus 14-én, az 1916. évi hadüzenet napján történik meg. (R. T. I.)

— Pop C. István — képviselő. A siriai (világosi) választókerületben ma és tegnap folyt le a pótválasztás Pop C. István nemzeti párti és Ádám György parasztpárti jelölt között. A választási elnök ma délután három órakor rendelte el a szavazás lezárását. Lapunk zártáig a szavazatok nagy részét összeszámlálták, amelyek szerint egészen bizonyosra vehető, hogy Pop C. István győzött. Eddig 1400 szavazattal van többje, mint a parasztpárt jelöltjének. Valószínű, hogy a számarányon a még beérkező szavazatok csak Pop C. István javára növelik a szavazatok számát.

— Jelenés az egyhangú választásokról. Bucuresti. A belügyi kormány táviratot intézett a cluji belügyi részorthoz, hogy az ellenjelöltek nélkül megválasztott képviselők névsorát mutassa be és az egyhangú választások momentumairól terjessze be részletes jelentését. (RTI.)

— A munkaszünet és az egyenazi ünnepek. A Gazetă Ardealului egyik legújabb számában olvassuk: Az erdélyi prefekturák körrendeletét kapták a nemzeti kisebbségek minisztériumától, mely szerint a vasárnapokon kívül csak május 10-én és az Ur menyhemenetele napján (hősök ünnepe) kötelező a rendes vasárnapi munkaszünet. Megjegyezi még a lap, hogy ez a rendelet véget vet annak a zűrzavarnak, mely napról-napra bonyolultabbá vált.

— A szovjet hadgyakorlatok rendez. Páris. A szovjet hadvezetősége tavasszal nagy hadgyakorlatot tervez az ugynevezett fehér oroszok által lakott területeken, mely Oroszország délnyugati része. A hadgyakorlatot részleges mozgósítással fogják végrehajtani.

Elmarad a kórházak államosítása.

(Az ügykezelés a régi. — Távirati rendelet a megyére.)

A cluji egészségügyi főfelügyelőtől ma távirati rendelet érkezett a megyei orvosi hivatalhoz, amely szerint a megyei és községi kórházak átvételét, az államosítását bizonytalan időre elhalasztják. Ezelőtt két héttel megírta az Aradi Közlöny, hogy a város vezetősége értesítette a felügyelőt arról, hogy az arad megyei kórházban található ingóságokról a keltár felvették és így a kórházat az állam már akadálytalanul átveheti. Clujról ezelőtt két héttel le is érkezett Aradra egy bizottság, mely átvette a kórházat azzal, hogy bár a köz-

kórház államosítása ezzel formailag megtörtént, azonban egyelőre egy hónapig a régi ügykezelés marad meg a kórházban. A ma érkezett rendelet értelmében a kórház átvétele meg nem történtnek tekintendő és továbbra is a megye tartozik fenntartásáról és a vezetéséről gondoskodni. Ugyanez történik az ineni járási kórházzal, melyet egy a napokban érkezett rendelet értelmében ezen a héten vettek volna át dr. Avramescu Vazul állami ügyvéd és dr. Bradean Athanasz megyei főorvos. Itt is az ügykezelés a régi marad.

— A jóváhagyott pótköltségvetés. Marcus Mihály prefektus ma jóváhagyta a város pótköltségvetését, amelyet dr. Robu János főpolgármester döntés végett személyesen vizsg. Bucurestibe a belügyminiszterhez.

— Zsidóháborúság Jeruzsálemben. Jeruzsálem. Arab forrásból jelentik, hogy a cionisták és az ortodox zsidók között szakadás következett be. A kormány a rabbik részére rendőrségi védelmet kért azokkal a tulkapásokkal szemben, amelyeket a cionisták követnek el az ortodoxok templomaiban.

— Bolsevista támadások Bucuresti. A kisnovi jelentések alapján közlik, hogy Trockij Ukrajnába utazott, közben négy napig Odesszában tartózkodott, ahol a besszarábiai propaganda ügyében folytatott tárgyalásokat. A bolsevisták támadásai az utóbbi időben újból megismétlődtek. Legutóbb Kisinev körül jöttek át bolsevista rablók, akiket azonban a katonaság visszajűzött.

— Orosz-török meggyezés. Belgrad. A Novoje Vremja szerint az angolai török kormány és az orosz szovjetkormány között megállapodás jött létre, amely szerint az angolai török kormány vetőmagvakat és igavonó állatokat szállít Oroszországnak, míg Szovjetország rekompenzációként hadfelszerelési tárgyakat, fegyvereket és lőszert fog az angolai török kormánynak szállítani.

— Eljárás a csendőrségi nyugdíjazásoknál. A volt m. kir. csendőrtisztviselők és legénységnek a nyugdíj iránti kérvényhez a következő okmányok szükségesek eredetiben, vagy hiteles másolatban: 1. Anyakönyvkiplap vagy egy okmány a tényleges szolgálati időről a legutóbbi viselt rangfokozatáról. 2. Honnan, mikor s mely időre lett illetménye utólagra folyósítva és mennyi volt a havdíja, szolgálati pótdíja, drágasági segély, családi pótdíj, nevelési járulék, lakbér, stb. 3. Egy hatósági okmány a családi állapotról (feleség, gyermekek neve és ezek életkora.) 4. Egy bizonyítvány a prefektusól és a sziguranca, vidéken az ezeket helyettesítő hivataltól, hogy a forradalom óta miképpen viselkedett és magaviselete a román állami érdekekkel szemben. 5. Okmány az eskü letételéről. A kérvényben megnevezendő azon adóhivatal, amelytől nyugdíját felvenni óhajtja. Ötvegyek részéről a nyugdíjkérvényhez mellékiendő: 1. Halotti anyakönyvi kivonat az elhunytól. 2. Helyhatósági igazolvány arról, hogy férjével mindvégig együttélt és erkölcsös életet folytatott. 3. Ha gyermekek vannak, ezek keresztlevelei.

— Széttaposta a gyermekét. Tarca Marina strambai 25 éves parasztlánynak ez év januárjában kis leánya született. A leány, valószínűleg szegényében elhatározta, hogy megöli a szerencsétlen csöppséget. Erre a legkegyetlenebb módot választotta ki. A kis leányt az ágy elé tette és a szó szoros értelmében széttaposta a fejét. Az elvetemült anya felett ma mondott ítéletet az aradi törvényszék büntető tanácsa, amely a bestiális asszonyt 1 évi szigorú börtönbüntetéssel sújtotta.

— A Krupp-művek új vezetője. Berlin. Az esseni Krupp művek új vezérigazgatója Wiegfeld lesz, aki eddig Németország washingtoni nagykövete volt.

— Szünet a vízszolgáltatás. Ertesítjük a közönséget, hogy az alant felsorolt helyeken és időben a vízszolgáltatás este 9-től reggel 5 óráig csökken, miután szünetelni fog. F. hó 20-án Fa-utca. F. hó 22-én Bul. Regele Ferdinand (Boros Beni-tér), Bul. Reg. Ferdinand (József főherceg-ut), Bul. Regina Maria (Andrássy-tér). F. hó 24-én Piața Jancu Avram (Szabadság-tér), Str. Maței Corvin (Hunyadi-u.), Str. Alexandrescu (Bercsényi-u.), Str. Banatului (Asztalos Sándor-u.), Str. Pescarului (Thököly I.-u.) F. hó 27-én Bul. Reg. Ferdinand (Boros Beni-tér), Calea Bihorului (Nagyvárad-ut), Piața Targului (Vásár-tér), Str. Marasesti (Kossuth-u.), Str. Mocioni (Orczy-u.), Str. Grigorescu (Munkácsy-u.), Str. Crisan (Karolina-u.), Str. Ghiza Birta (Varjassy József-u.) F. hó 29-én: Str. Closca (Szent László-u.), Str. George Popa (Ferdinand-u.), Piața Mihai Viteazul (Perenc-tér), Str. Cosbuc (Wesselényi-u.), Str. Simion Baitut (Dessewffy-u.), Kiss Ernő-u., Str. Dim. Greceanu (Perényi-u.)

— Gyilkosság korcsmai verekedésből. Habács György ezelőtt két hónappal Drencsán Demeterrel és Tódorral, azonkívül Czirka Sebóval nagy mulatást csapott a micálacai kocsmában. Közben valahogy összeszólalkoztak és boros emberek szokása szerint a lelkekben mindjárt éretté forrott a bosszu és a bicskázási lehetőségek gondolata kezdte mind élénkebben bizsergetni a fantáziájukat. Habács György tehát nem is nagyon csodálkozhatott, mikor egyszerre csak azon vette magát észre, hogy magában maradt az x lábú asztalnál. Mikor azután rászánta magát a hazame-netelre, egy hátulsó irányból előnyösen kiáltott fejbeverés egyszerre magához térítette. A helyzet áttekintésével egyszeriben elkészült. Kétségtelen volt, hogy tulerővel áll szemben. Hirtelen elhatározással a revolveréhez kapott és fejbeltette Czirka Sebót, aki belehalt a sérülésbe. Habács azután nyugodtan hazament a nőtestvéréhez aludni. Az ügyészség előre megfontolt szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat Habács ellen, kinek ügyét ma tárgyalta az aradi törvényszék, mely ítélethozatal előtt még a bizonyítás kiegészítését látta szükségesnek.

— Asszonyi ravaszság, Önértékes aradi színésznő. Egy nemzetközi szobalvai, Amor munkában, jó üzlet a sikerkasztás, Léhaságok a valutáról, A Marl „meghalt”, Jön a Tavasz Gyura Szépségverseny, stb. szenzációs cikkeket közöl az „Aradi Fákira” mai legújabb száma.

— Telmányi Ede hangversenyt rendez Aradon. Telmányi Ede a világhírű aradi származású hegedűművész az elmúlt napokban a bécsi nagy hangversenyteremben fényes közönség előtt lépett fel. Beethoven IX-ik (Kreutzer) szonátáját játszotta, briliáns technikával és magával ragadta a közönséget. A Bécsben élő aradiak nevében Fränkel Olga zongoraművész nő üdvözölte a művészt, aki kijelentette, hogy a jövő hetekben folytatandó németországi hangversenykörútja után Romániát is meg fogja látogatni. Elsősorban Aradon fog hangversenyt adni, aminek bizonyára előra örül Arad város zeneértő közönsége.

— Az Aradi Torna Egyesület f. hó 26-án, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor a városháza emeleti tanácstermében rendes évi közgyűlést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Pénztári jelentés. Számvizsgáló bizottság jelentése és felmentvények megadása. Évi költségvetés megállapítása. Football-szakosztály jelentése. Athléikai-szakosztály jelentése. Titkári jelentés. Alapszabályok módosítása. Indítványok. Tisztviselők-, 40 rendes-, 5 pótválasztmányi tag választása.

— Manicűröztesen Fehér si Comp. manicűr-szalonjában. Bucuresti. A fővárosban ma éjjel havazott. Ma reggel hó fedte az utcákat. Ugyanóság nagy havazást jelentenek Thiatra Nemtuból és más helyekről is.

— Kegyelem! Páris. A francia szociálista párti kegyelmet kér negyvenkét halálraítélt orosz szociálista számára. A szovjetkormánynak szikratáviratot küldöttek ebben az ügyben.

— Félhónapos kimutatás a járványokról. A városi orvosi hivatalban március 1-15-ig 15 sarlach és öt diftériáz megbetegedést jelentettek be. Azonkívül két sarlachból és egy diftériából származó haláleset történt.

— Asszonyi ravaszság, Önértékes aradi színésznő. Egy nemzetközi szobalvai, Amor munkában, jó üzlet a sikerkasztás, Léhaságok a valutáról, A Marl „meghalt”, Jön a Tavasz Gyura Szépségverseny, stb. szenzációs cikkeket közöl az „Aradi Fákira” mai legújabb száma.

— Szász Zoltán elkölt. Budapest. Szász Zoltán ügyében ma folytatják a főtárgyalást. A tárgyalás ma azzal kezdődött, hogy felolvasták az inkriminált bírlapi elhatározásokat.

— Vasúti olaj árát. Megírta az Aradi Közlöny, hogy a vizsgálati eljárás letartóztatja Platt Borbála volt oradea-marei arisztokrata, aki több százszorosra szorozta az olajárakat, és az olajárakat a vizsgálati eljárás letartóztatja Platt Borbála volt oradea-marei arisztokrata, aki több százszorosra szorozta az olajárakat.

— Megbízottak sőtörök. Az aradi államrendőrség Szilágyi István, Ara Chintus és Lamert Károly sőtöröket gyorsított eljárás miatt 1000 leu pénzbírságra ítélte. A rendőrség figyelmezteti a sőtöröket, hogy éles hangú szavakat ne használjanak a város utcáiban.

— A luxus és forgalmi adó befizetése. Mindenki, aki az aradi pénzügyi igazgatóságon március 27-én és a következő napokon kellene a befizetését a luxus és forgalmi adókat, azok ebben a hónapban kivételesen 27-ike előtt fizessék azt be, mert 27-én lezárul a költségvetési év és azután nem fogadják el befizetéseket, tehát már 27-én sem.

— Elgázolta a kocsit. Tegnap este fél kilenc óra tájban megrendítő szerencsétlenség érte Bocsn Erzsébet cselédleányt. Amint a Zurek-féle hentes üzlet előtt leugrott a robogó kocsiról, elesett és a kerekek közé került, jobb karját a könyöke felett vágta el a kocsiról. Az súlyosan megsérült cselédleányt az előhívott mentők a kórházba szállították.

— Tekintse meg Vándor divatruház kirakatait Str. Metianu (Forray-utca). Meggyőződhet feltűnő olcsó áráiról.

— TUTE-ARTE football mérkőzés március 19-én, délután 3 órakor az AAC. pályán. Ugyanott Junior Croos country verseny az AAC. rendezésében.

— A „Kereskedelmi, Ipari és Pénzügyi Compass” elű szerkesztősége román, magyar és német nyelven hatalmas kötetet készül kiadni, s abban Románia iparának és kereskedelmének fokozatos fejlődését a kereskedő világnak bemutatni. A kötetben — mit „Kereskedelmi Kalendarium” címen ad ki s amelyből sok ezer példány kerül külföldre — nemcsak minden részvénytársaság múlt évben elért üzleti eredményéről fog beszámolni, hanem abban Románia minden nagyobb vállalatát és nagykereskedőjét díjtalanul iktatja be, miáltal iparunknak és kereskedelmünknek megbecsülhetetlen szolgálatot tesz. Ugy az államnak, mint minden részvénytársaságnak és nagykereskedőnek érdekében áll, hogy a mielőbb elkészüljön és belőle iparunkról, kereskedelmünkéről, minden színtérre érdeklődő hű képet alkothasson magának. A szerkesztőség — amint értesülünk — lázas szorgalommal dolgozza fel a bankok, ipari és kereskedelmi részvénytársaságok 1921. évi számszámadatait, minden reményünk megvan tehát ahhoz, hogy végre kereskedelmi compassunk elkészül. A szerkesztőség egyébként azonnal a felkért és részvénytársaságok igazgatóit, hogy múlt évi számszámadataikat, a nagykereskedők pedig a hozzájuk kiküldött kérdőíveket címére küldjék be. Amelyik vállalat kérdőívet nem kapott, levélben értesítjük a címre való felvételét.

Francia lap Károly exkirályért.

(„El Madeirában egy apa és egy anya...”)

Párisi távirat már hírül adta, hogy a *Matin* Károly exkirály anyagi viszonyainak megjavítására mozgalmas indított. A francia újság erre vonatkozó száma ma ideérkezett. Ebben többek között így ír:

— El Madeirában egy apa és egy anya hét gyermekkel — pár nap múlva nyolccal — s ezeknek nemsokára nem lesz miből élniük. Ez a család Habsburg Károly családja. Anak a Habsburg Károlynak, aki akkor került a trónra, a mikor a háború már két éven keresztül dühöngött, a háborút nem akarta, elő nem készítette s mindent megért, hogy annak mielőbb véget vessen. II. Vilmos békeességben él Doornban, a vagyon nemhogy csökkenne, de növekedik. Bolgár Ferdinánd nyugodtan éldegél Koburgban s csak nem régen 800.000 font sterlinget vett fel az angol bankoktól, ahova ezt az összeget a háború előtt letette. Ezzel szemben Zita császárné, a Bourbon Pármái hercegnő, aki a háború első napján hamis utlevelek segítségével megszökött a fivéreit, hogy ezek az entente hadseregében harcolhassanak. — Ennek a Zita császárnénak minden héten fel kell vetnie azt a kérdést, miből fogja jövő héten nagyszámu családját eltartani... Majd azt fejtegeti az újság,

hogy a nagykövetek tanácsa milyen lépéseket tett Károly családjára érdekében. Azután így folytatja:

— Két héttel ezelőtt a nagykövetek tanácsa kérdőívet küldött Habsburg Károlynak az angol konzul utján. A nagykövetek tanácsa azt tudakolja a volt uralkodótól, mennyi tulajdonképpen a vagyon? Ha Károly vallomásra szánja el magát, nem tehet egyebet, mint hogy elmondja, hogy a fegyverszünet óta buzgó propagandisták és odaadó ügyvédek állandóan pumpolták s hogy az az összeg, amelyet Ausztriából való távozásakor magával vitt és az, amelyet ékszerének eladásából szerzett, teljesen elfogyott. Igaz, hogy az öreg Ferenc József kisebb vagyont elhelyezett az angol bankokban arra az eshetőségre, ha a kocka rosszra fordul, de ennek a vagyonnak nem találják a nyomát s így ma az a faktum, hogy Károly és Zita képtelenek annak a villának a bérét kifizetni, amelyben laktak. Ennek következtében kénytelenek voltak egy benszülött felajánlott vendégházat elfogadni. Nincs semmi ok rá, hogy az ellenséges fejedelmek közül éppen Habsburg Károly legyen az, aki koldulni legyen kénytelen. Amerikában, hogy nyolc gyermekének kenyeret adhasson...

Menekültek csalói.

(Elfogott áldetektívek.)

BUCURESTI. A napokban négy magát detektívnek mondó egyén jelent meg az ukrain menekültek között és többeket, akiket gyanusnak találtak, felszólítottak, hogy kövessék őket a rendőrségre, mert bolsevik gyanusak. A felszólítottak kocsira ültek azokkal az egyénnel, akik magukat detektíveknek mondták. Utközben azonban a négy detektív azt az ajánlatot tette a bolsevik gyanus menekülteknek, hogy egyezzenek ki, mert ők jó pénzért hajlandók őket elengedni. A menekültek örültek, hogy megszabadulnak kisebb pénzösszeg árán és ezért az egyezséget elfogadták. A négy áldetektív a pénz lefizetése után el is engedte a letartóztatott menekülteket. Ezek egyike elmondta az esetet a többi ukrain menekültnek is. Néhány nap múlva a négy egyén ismét megjelent a menekültek között. Ekkor azonban vesztükre egy olyan menekültet is magukkal vittek, aki tudott az előző esetről. Ez egy ezerfrankos bankjegyet megjelölt s mikor felszólították egyezkedésre, ezt a bankjegyet adta át. Elbocsátása után azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mely meg is indította a nyomozást. A feljelentőnek sikerült megtudnia, hogy hol váltották be az ezerfrankost 12 ezer leire és ezen a nyomon sikerült letartóztatnia a rendőrségnek a négy csalót, névszerint: Willy Davidovici Alexandru Smilovici, Gheorghe Dimceat és Moise Rabinovici. A rendőrség megállapította, hogy a család a bucaresti sziguranca detektívei voltak valamikor, azonban onnan őket elbocsátották azért, mert már akkor is több hasonló csalást követtek el.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Aradi valutákról. (Március 18.)

Dollár 135, márka 0.52, dinár 1.60, sokol 2.35, magyar korona 0.19, budapesti kifizetés 5.70, bécsi kifizetés 48, berlini kifizetés 0.51, francia frank 12.5, prágai kifizetés 2.36.

Zürichi zárlat. (Március 18.)

Berlin 183, Newyork 513, Milan 2625, Prága 887.5, Budapest 62.5, Zágráb 160, Bucuresti —, Varsó 12, Bécs 7.5, lebélyezett osztrák korona 7.5.

Zürichi zárlat. (Március 18.)

Berlin 183, Newyork 513, Milano 2625, Prága 892.5, Budapest 63, Zágráb 160, Bucuresti —, Varsó 13, Bécs 7.5, lebélyezett osztrák korona 7.75.

Budapesti magánforgalom. (Március 18.)

Dollár 819, márka 297, sokol 1390, leu 600, dinár 960, osztrák korona 11.62. Kifizetések: Bécs 10.75, Berlin 295, Prága 1395, Páris 7375, London 3565, Zágráb 245.

Eladott aradi ingatlanok. Ju-

hász János és neje eladták a Str. Const. Brancoveanu felvő ingatlanukat 22000 leuért Nicula Juliannának. — Vlast István eladta a Calea Andrei Saguna 2. és Str. Dimitrie Raicu 14. sz. házat 72000 leuért Sárossy István és nejének. — Jakubov Jánosné eladta a Str. Biserica 53a. sz. házat 40000 leuért Stefanov Aradienne és Faur Vasiliének. — Obletan Stefan és neje eladták a Str. Făcăn 2. sz. házat 45000 leuért Weber János és nejének. — Ardelean Trajan és neje eladták a Calea Saguna 6. sz. házat 30000 leuért Căzăr Antia és nejének. — Földes Vilmos és neje eladták a Str. Domna Purgly 160. sz. házat 70000 leuért Révész József és nejének. — Varga Róbert eladta a Str. Nicu Filipescu 38. sz. házat 50000 leuért Barthmes Viktor és nejének. — Özy. Singer Simonné eladta a Str. Marasesti 1. sz. házból az öt illeto negyedrészt 40000 leuért dr. Singer Józsefnek. — Burger Ferenc és neje eladták a Str. Sava Raicu 108. sz. házat 45000 leuért Kolárov Döme és nejének. — Ambrus Péterné eladta a Str. Dorobantilor 13. sz. házat 33000 leuért Csaplos Andras és nejének. — Halasz Mihály és neje eladták a Str. Doamna Purgly 68. sz. házat 20000 leuért Fritsch Antalnak. — Wollmann Emilné eladta a Str. Ciocarliei 6. sz. házat 46000 leuért Opletan István és nejének. — Koszteln Márton és neje eladták a Str. Vaputului 9. sz. házat 62000 leuért Kompass József és nejének. — Szilágyi János és neje eladták a Str. Domna Purgly 111. sz. házat 30000 leuért Hanczik Andras és nejének.

Szerkesztői üzenet.

N. János. Rockefeller tartózkodási helyét legpozitívsabban a bucaresti amerikai követségen tudhatja meg.

R-F. Sarga Pál szereleme című novellájuk nem közölhető.

Legújabb tavaszi ruhák megérkeztek JULIU PLESZ GYULA női ruha-áruházába

Arad, Str. Col. Pirist (Vörösmarty-u.) 3. A színház épület hátsó bejáratával szemben. — Külön angol és francia mérték osztály. — Olcsó árak! 901

BUCURESTIBE utazik hátának MA ESTE, utlevelek láttaozását közismert pontossággal intézzük „KELET” hírlapiroda.

Ekszertereboly siberéknél.

(A párisi hölgyek pincsiutyaí is drágák-nyakláncot hordanak.)

PARIS. Az ékszerdivat, amely az elmúlt husz esztendőben csak kiváltságos családi privilégium gyanánt szerepelt udvari ünnepeken, bálokban és theatre parékon, egyszerre minden átmegint nélkül köznapis viseletté vált. Valószínűleg összefügg ez a tünet a nagy gazdasági evolúcióval. Vagyoniok cserélődése, kiváltságos osztályok ékszerkatalógusának nyitása fel gondosan lezárt lakatját. De az új kor új áramlata és kisése felismerhetetlenül új formában jelentkezik meg ezeket a családi kincsöket. Az egyiptomi királysírok mélyföldi dúsakál fantázia hozta létre a farka kövek össze-vissza alkalmazásának azt a szimpompás megoldását, mely a mai ékszerdivatot jellemzi. A hindu sálák kincsei vést és gyönyört ígér smaragdjal tarkállanak az órvösművészet kirkatáiban. A Rue St. Honoré és a Rue de la Paix ékszerfejedelmek: az ékszművész Fouquet, a leleményes Cartier az újító Tiffany és a megdönthetetlen sulyu Pollack, mind az új ékszerdivat hívei és megteremtői. Munkájuk közpén harmóniába olvad a nagy szabókkal, akik valósággal az ékszer dekoratív felhasználásával tervezik ruháikat. Az ilyen garnitúrának stílusa első sorban a fejében van hangsúlyozva. Legfontosabb kelléke az ouise vagy a kínai jades (dzseds) s a mély ragyogó feketéből indul ki az ékszer káprázatos pompája. Kombinálják smaraggal, briliánsokkal, rubinnal s ezek a kövek megismertődnek az elengedhetetlen füléknél. A fülék (mert így kell neveznünk a régimódi jelentéktelen fülbevaló) rendszerint egy ragyogó briliáns vagy rubinköböl áll, melyet vékony platinalánc fűt össze egy ouise vagy jades cseppel. A nyaklánc vagy santoir rendszerint derékig hímálódzik. A mezelen káron számtalan drágakő-karkötő és „rabillincs” ékeskedik. Rabillincnek nevezik azokat az egy darab köből faragott csuklóperceket, melyeket az egykori rabszolganők viseltek, malachitból, karnéoból, oniseból s melyek ma újból nagy közkeletűségnek örvendnek, de kevésbé tragikus társadalmi alapon.

Többnyire sibernék viselik, mert külföldi valutában 15—20 fontot képviselnek s egy óvatlan pillanat következtében millió darabra zúzódhatnak széjjel. Ezek az ékszergarnitúrák minden elképzelhető változatban szerepelnek és szorosan összefüggnek a toalett hájtásával. Az aquamarin bizonytalan árnyalata, a turmalin rózsás fénye, a peridot zöld ragyogása, a topáz zafrán hártya, mind hivatalva vannak eme dekoratív megoldásokra. A párisi hölgyek anyanyira tulajdolk ékszerterebolyukat, hogy a fehérneműiken, cipőiken is briliáns-csajtókat alkalmaznak — nem is beszélve a torz selyempincsik zafrán és ametiszt nyakveiről, — melyek naponta igazodnak a plüssbundáskák színéhez. Kína, Japán, India, Egyiptom kincseivel avataglan kézzel nyulnak Európa szentségtörő divatistémái.

Egy nagy párisi színművész valamegyik híres premiéren valóságos indiai fejedelmi ékszerben jelent meg s a szenzáció hatásait csak az a körülmény kioldotta, hogy ugyanakkor a társaság egy számottevő hölgytagja az egyik páholyban olyan káprázatos gyöngysantort viselt, (melynek egyöntetű tradícióját még nem kezdte ki divat) s mégis ennek dacára ez rubinokkal és smaragdokkal váltakozva volt felülve. Ez a merészség valóságos forradalmat idézett elő. Madame nagyobb sikert aratott, mint a színdarab s másnap már sietős szíjűtök tűntek el az ékszeres csipkedus ajtói mögött fantasztikusnálfantasztikusabb megoldásokat óhajtván a gyöngyök fűzésére vonatkozólag.

Landru utolsó levele.

(„Ártatlanságom tudatában halok meg.”)

PARIS. Landru-nak a feje lehullt a bárd alatt, de a Landru-affér tovább él. Tegnap a *Matin* szó szerint közölt egy levelet, amelyet Landru, aki életével már leszámolt, kivégzése előtt az első államügyészhez intézett. Ez a levél olyan okmány, amelynek igen nagy a kriminalisztikai jelentősége. Az elítélt azzal a férfival, aki a fejét követelte, igen fölényes, majdnem sajnálkozó hangon beszélt, az államügyész emberi gyöngéivel szemben, akinek a vádottal szemben igazának kell lenni. Kimutatja, hogy a tárgyalás minden napján megállította helyét és bizonyítani igyekszik, hogy a vád milyen ingadozó alapokon nyugodott. Olyan stílusban, amelynek világossága sok írónak például szolgálhatna, beszél arról a párbajról, amely a vádló és vádott között nap-nap után lejátszódott. Tekinteteik folyton egymást keresik egészen addig, míg az ítéletet kihirdetik. Melyik a győztes? Landru elmondja a véleményét:

— Én nyugodt voltam, ön meg rendült. Nyugodt lélekkel, ártatlan

ságom tudatában halok meg. Azt kívánom önnek, hogy az ön lelke is olyan nyugodt legyen, mint az enyém.

A *Matin* mutatványt közöl az írásból, amely világos, egyetlen szót sem lehetne benne törölni. Ez az ember gyilkos volt, de nagyon erős lelkű ember. Az a montre-auxi férfiú, aki azt táviratozta, hogy az eltűnt asszonyok egyike ő nála lakott, újra jelentkezett. A hatóságok kissé felületes vizsgálat után megállapították, hogy az az asszony, akiről nyilvánvalólag szó van, már tíz év előtt meghalt Montreauxban és eltemették.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

A szerkesztésért:

KÁROLY JÓZSEF
felel

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közlőttekért nem vállalunk felelősséget.

Felhívás!

Ugyfelem Gróf Nemes és Schwartz cég megvette Lengváry Zoltán és Társa aradi cég üzletét miért is ezzel felhívom az esetleges hitelezőket, hogy követeléseiket 8 napon belül írodámban Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 42 bejelenteni szíveskedjenek. miután ellenkező esetben követeléseik jobbra nem lesznek ügyelembé véve és azokért ügyfelem felelősséget nem vállal. 1163

Dr. KELEMEN GÁBOR.

Építési pályázati hirdetmény

Az Urkány-Zsitvölgyi Községbánya r. t. Bányagazgatósága Lupeni, ezennel pályáza ot hirdet a nevezett bányatársulat részére lupeni telepén építendő 40 drb. 2 lakásos munkás lakóház felépítésére. Tervek, költségvetés, feltételek és „Szerződés” tervezetét, valamint egyéb információkat fent nevezett Bányagazgatóság helyt: Lupeni adja meg. Bistositék a részlet fizetésekkel visszatartandó 10%. Pályázati határidő: 1922. évi március 30-ig.

Sürgösen eladó.

Gyórokon 8 holdas szőlő szép, új villával teljes berendezéssel. 366. számú ház 3 szoba, konyha, üvegezett folyosó 900 öi kerttel. A hegyalján szőlők villa és kolnával, Lipován (Lippán) és Radnán több kisebb nagyobb ház több üzlet italmérésével, egy téglá és 2 cementgyár, Székáson 25 hold szántóföld nagyforgalmu mezővárosban. Gőz és kádifűdő rendelkezéssel. Értekezhetni 1211

Arató András

közvetítőnél Lipova (Lippa).

„RENAISSANCE”

MINORITA PALOTA. 11718
Angre Str. Bratiansu 2 :: Detail Weitzer a. 2.
Tavaszi árjegyzéke:

90 cm. mintás selymek la.	Lei 155—
100 cm. Crep de Chine minden színben	275—
140 cm. Costüm kelme minden színben	175—
140 cm. Angol kabát kelme	200—
90 cm. Valódi lenn ruha vászon	49—
80 cm. Eredeti angol Panna kelme	88—
120 cm. Francia Grenadin	45—
120 cm. Francia Opál	48—
90 cm. Nagyrozsa kabát bélése	58—
130 cm. Francia batist	38—
Kék festő mintás	23-55
Kanavász (Zeffir)	19-75
Női selyem moussalin hártya	38—

Férfi és női angol divatszövetek, szönyegek, csipkefüggönyök, vásznak, keztük, hártyák és teljes menyasszonyi kelengyék legolcsóbb forrása

MARGIT PETROL

Páratlan hatású készítmény a hajnövekedés előmozdítására a hajhullás és korpa képződés a onnali megszüntetésére. A haj selyem tapintata lesz.

Készíti

1210

Dr. Földes és Heh.

Házassulandók

saját érdekükben cselekedzenek, ha felkeresik a

„Victoria” butorgyárnak

str. Moria (Széchenyi-utca) 2. szám alatt levő lerakatát, ahol tartós, modern, halók, ebédők és egyéb butorok a legújanyosabb ártért beszerezhetők. — Viszont eladóknak árkedezmény. 11648

Az előkelő világ cipőkrémje

Kereskedők figyelmébe!

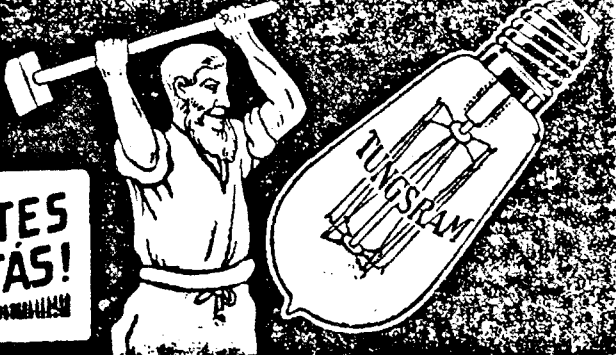
Oroszka, össze, maroni a legolcsóbb árban kapható

Dürr Gusztávná! a városházzal szemben.

1168

TUNGSRAM

A LEGTARTÓSABB ÉGŐ TÖKÉLETES VILÁGÍTÁS! LEGGAZDASÁGOSABB

Kereskedők figyelmébe!

HOMOK, Braun Gusztáv téglagyárában minden mennyiségben kapható. Waggontételekben is szállít. Városi telefon: 171. :- Gyári: 183.

Szőlősgazdák figyelmébe!

Legjobb beszerzési forrás, míg az
olesó készlet tart!
I-a minőségű

Rézkénporban
Kénvirágban
Thyosulfátban és
Xali hypermanganban

Vojtek és Weisz
drougeria Aradon.

Tüdőbajoknál,

tüdőhurut, tüdőgyulladás
nál a legjobb hatású szer a 12171

Rozsnyai Kreosot bora.

Kellemes ízű Kreosot-készítmény Tüdőbajok, vértépző. Egy üveg ára 25 Lei. Kapható: ROZSNYAI gyógytár ARAD.

Ebédő gyógyfűből, áll gyönyörű nagy kredenc, ová 12 személyes kihúzóasztal, 8 bőr klubfotel, bőr klubdiván, álló óra, virágállvány stb. repatriálás miatt eladó. Strada Tribunal Axente (Damjanich-utca) H. SZIRMAL.

Csodás hatású arcszépítő és
finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsírtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Széplők, májfoltok, bőrrák, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után meggyógyul. Az arc rozsdás, hideg hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Brillians köveket, arany- és
ezüst-tárgyakat a legma-
gasabb áron vesz: 1118

Uirsch Jenő órák és ékszerész

Strada Metlann (Forray-utca).

Fettik József

kárpitos és díszítő

Arad, Bul. Reg. Maria (Fischer Eliz
palota.)

Párnázás, lakásdekoráció (függöny, kép-
felteves.) Függyönt, biz-rizet, bonfamat
rajz szerint készítek. 788

Kárpitos munkákat:

új és átalakítás, bőrbutorokat első-
rendűen felelősség mellett jutányos
árért készíti HORVÁTH Strada
Brancoviciu (Lázár V-utca) Wallin-
ger hirdetőjével szemben. 11646

Erdőüzem

keres május elsejei belépésre

mérlegképes,

jogositott könyvelőt,
ki a magyar és német nyelvet
írásban és szóban teljesen bírja:
román nyelvet tudók előnyben
részesülnek. Reflektánsok, ajánla-
taikat fizetési igényeik megjelölé-
sével a kiadóhivatalban meg tud-
ható címre adhatják be. 1116

Cassa de Pastrare a Judetului Arad.

CONVOCARE

Prin aceasta invitam cu tot respectul on. actionari al CASSEI
DE PASTRARE A JUDETULUI ARAD, la

adunarea generala ordinara a 51-a

ce se va tine la 2. Aprilie a. c. orele 10 in localul Institutului.

Obiecte:

1. Raportul anual, prezentarea bilantului pe anul 1921. si a rapor-
tului comitetului de supraveghiere staverirea bilantului, decidera
asupra distribunii profitului curat precum si darea absolutoarelor.
2. Alegerea a 9 membrii de directiune si a 5 membrii din comite-
tul de supraveghere pe timp de 3 ani.
3. Prin expirarea mandatului alegerea a 13 membri in comitet
pe timpul de 2 ani.
4. Modificarea §§-lor 94, 119, 131, 132, 160, 164 si 173 din statute
5. Eventualele propuneri din partea on. actionari.

On. actionari, cari doresc sa ia parte la adunarea generala, sunt
rugati sa depuna pana la 1. Aprilie a. c. orele 12 contra chitantei ac-
tione la cassa principala a Institutului din Arad sau la cassa filialelor
din Battonya si Elek.

Propunerea directiunii cu privire la bilant si la distribuirea profi-
tului sta la dispozitiunea on. actionari cu opt zile inainte de adunare
generală.

Arad, la 18. Martie 1922.

Directiunea Cassai de Pastrare
a Judetului Arad.

Aradmegyei Takarékpénztár.

MEGHIVO.

Az ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR t. részvényeseit a fo-
lyó évi április hó 2-án délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében
tartandó

51-ik évi rendes közgyűlésre

ezenel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés, az 1921. év mérleg és a felügyelő-bizottság
jelentésének előterjesztése, a mérleg megállapítása, határozat a tisz-
ta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.
2. Az igazgatóság 9 tagjának és a felügyelő-bizottság 5 tagjá-
nak megválasztása 3 évre.
3. A választmány 13 tagjának megválasztása 2 évre.
4. Az alapszabályok 94, 119, 131, 132, 160, 164 és 173. §§-nak
módosítása.
5. A t. részvényesek netaláni indítványa.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, fel-
kérjük, hogy részvényeiket folyó évi április hó 1-ig déli 12 óráig az
intézet főpénztáránál Aradon, vagy fiókpenztárainál Battonyán és
Eleken, nyugta ellen letéteményezni szíveskedjenek.

A mérleg, valamint a nyereség felosztására vonatkozó igazgató-
sági javaslat a t. részvényesek által a közgyűlés előtt 8 nappal az
intézet helyiségében betekintheők.

Arad, 1922. március hó 18.

Az Aradmegyei Takarékpénztár
Igazgatósága.

1169

Zabos vetőbűkköny

jutányos áron kapható:

Morvaynál

(Rozsnyai közraktár) 3 Telefon szám 437.
1194

Női kalap

ujdonságok

dua választékban érkeztek

K. Deutsch Jozefin-nél,

Strada I. I. Brancoviciu H.

(Weitzer János-utca) 1199

**Csunya nők szépek,
szép nők szebbek**

lesznek a HAJÓS-féle

DORÉ-CRÉME

használati utas. 10175

Hajfestő „Melogen“

ellenért legjobb gyártmányú fekete és barna

színekben. Ára 35 K. Festő szerek kaphatók

Hajós gyógytárban

Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

Tervezéseket,

művezetést, beton és vasbeton mun-
kákat, továbbá építkezéseket, át-
alakításokat és javításokat vállalja
és a T. építő közönség szíves meg-
bízását kéri: 555

Virág Kálmán

építőmester, Bul Carol I. (Erzsébet-körút) 59

Szőlőpótláshoz alkalmas

dugyókerék 11524

Szöllőoltvány

amig a készlet tart, kapható:

Winkler József oltványtermelőnél

ARAD, Str. Consistoriului (Batthyány-u.) 11.

"GLOBU"

Közkereseti társaság.

KERIT JÓZSEF, RÖMISCHER KÁROLY ÉS TSAI

BESZTERCE, FA-UTCA II. SZAM.

Import -- export!

Ügynökség, bizományi áruk értékesítése

bel- és külföldi áruk beszerzése, kereske-
delmi információk, elvámolások és szál-
litások, adás-vétel, reklamok, hirdetések

terjesztése, pénzbeszedés és minden
a szakmába vágó megbízásokat elvállal.

Telefon 77. Sürgőncim „GLOBUS“

Női tagál kalapok

átvarrását a leg-
újabb modell után

Férfi posztó kalapok

tisztítását és átalakítását a legolcsóbban

vállalja:

EITENBINDER KONRAD,

Arad, Strada Eminescu (Deák F-utca) 42.

„Fehér Keresztrel“ szemben. 905

Figyelem! Kávéházak! Vendéglők!

Mindenféle Liqueurok és Pozsgók,

Cognacok és Rumok kaphatók ol-
csó áron 10% engedménnyel.

A n. é. közönségnek is ajánlunk

Parfümöt, Pudert, Kölni-vizet és

egyéb toilett cikkeket.

**Gyógyarut és különle-
gességet nagyban.**

Eugen Lazar si Comp.

Kiagyó Nagydrogéria. 852

A Hires hófehér

bucsesdi darabos

M E S Z

amely 30-40%-al szaporább az eddig

letező meszek között. Waggontelben

kapható bármely időben a legutányos

sabb áron mellétt 753

la Vararia Brád.

Futárt naponta indítunk utlevél láttamozást, pénzkivételi engedélyek beszerzését
és mindennemű megbízásokat jutányosan vállalunk: **Szántó & Comp.** vasuti díjszabás és fuvarlevél felvilágosító Iroda
Str. Gen. Grigorescu 3. (Tibaidy-u.) Telefon 746

29. §. A részvényes illetőleg annak törvényes képviselője tartozik azon részvényeket, melyek után a közgyűlés szavazati jogát gyakorolni kívánja a közgyűlés határmapiáig megelőzőleg legalább 8 nappal le nem járt szelvényeivel együtt a társaságnál letétbe helyezni. A letétbe helyezés helyett elegendő a letétjegyet, vagy más igazoló oly okmányt helyezni letétbe amelyben valamely közpénztár, vagy nyilvános számadásra kötelezett pénzügyész tanúsítja, hogy részvényvel nála vannak letétben.

Ha olcón akar vásárolni

tavaszi újdonságokat, szövetruhát, dolingonyolát, bluzt, aljat, grenadinruhát, készen vagy mérték után, keresse fel cégünket:

KATONA IMRE

ARAD, Piata Avram Iancu sarok
(Szabadság-tér)

Apró hirdetések.

Levelezés.

„ÉNEKES” jellegre levél van a kiadóban. Kérem átvenni. 1200

MELYIK idősebb igazi uriember lenne hűséges barátja egy szerény igényű intelligens csinos fiatal asszonynak, az Irtion „Szürke felhők” jellegre a lap kiadójába 1201

MELYIK uriember segítene ki egy árva leányt kétséges helyzetéből. Leveleket „Örökké válság” jelleggel Wallinger hirdetője továbbítja. 11647

Alkalmazás.

GYORS- ÉS GÉPIRÁSBAN és könyvelésben jártas leány állást keres. Címeket a kiadóba kér. 1181

GYAKORNOK és kiszolgálóleány felvételek Oláh Sándor könyvkereskedésébe. 11541

ERDŐTERMELESBEN (tölgy és bükk) jártas megbízható ember magyar és román nyelvismerettel, ki kisebb termelés önállóan vezetni képes azonnali felvételre. Ugyanott egy női leány fiatal ember iródába kezdő fizetéssel is kerestetik. Írásbeli ajánlatok igényekkel „Ambicio” jellegre Kelet hírlapiródába küldendő 11541

VIZSGÁZOTT ácsmester vállal új és javításokat vidéken is, méltányos ár mellett. Cím Szabó János Strada Iermei (Tél-utca) 4. 11540

DEUTSCHES Fräulein sucht Stelle zu Kindern. Adresse in der Administration. 1179

KERESKEDELMES könyvelő óráknyelvést, tanácsadást és könyvelések ellenőrzését vállalja. Cím Kelet hírlapiródában. 11541

EGY ÉVES gyermek mellé jó családból való kisasszonyt keresek Strada Closca (Szent László-utca) 2. 1207

BOLTISZOLGA azonnali belépésre kerestetik, Meer festékküldet. 1204

IRODASZOLGAI, boltiszolgai, vagy hasonló állást keres fiatal ember. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11647

NŐI kalapok átalakítását legolcsóbban elvállalok Strada Bucur (Rötvös-utca) 4. 11648

PERFEKT FOZÓNO uriházhoz ajánlkozik. Pusztára is megy. Cím a kiadóhivatalban. 11918

JOBB házból való leányt háziasszonyként keresek kit családjának tekintenek. Cím a kiadóban. 1091

DEUTSCHES Fräulein sucht Stelle zu zwei Kindern eventuelle übernimmt auch anderen Posten. Adresse in der Administration. 1164

HÁZMESTERPÁR gyermektelen április elejére kerestetik Mairóvitz, Strada Closca (Szent László-utca.) 1159

VAM- ÉS KERESKEDELMi örökben jöngerek, kövek siksziták kezelésében járatos főmőrnár állást keres. Juhász Béla Vinga 1162

URILEÁNY lehetőleg vidéken új családnál alkalmazást keres mint háziasszony támasza, akár egy gyermek mellett. Jártas az összes háziüzemekben, varrásban jókedélyű, szorgalmas. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre a kiadóhivatalba kér. 1150

MEGBÍZHATÓ ügyes fiatal boltiszolgát keresek. Cím a kiadóban. 1156

SZERELŐ házmesteri állást keres. Bővebbet Tóth, Calea Banatului (Asztalos Sándor-utca) 2-3 vendéglőbe. 1165

Lakás.

NEM KÜLÖNBÉJÁRATU 2 udvari szobába teljes ellátásra hivatalnokokat vagy tanítónokokat elfogad tanítónő. Cím a kiadóban. 1102

INTELLIGENS fiatal emberek részére belvárosban csinosan berendezett különbejárattal szoba kerestetik, esetleg teljes ellátással. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11647

ELCSERÉLNEM utcai kétszobás lakásmat három, esetleg kétszobással. Lehet uavazi is. Harza Piata Catedrali 8 a. 1208

Vétel és eladás.

EZER modell tartalmazó divatlap albumot küldünk ajánlott + kötésben, ha 35 Leit beküld a Kelet hírlapiródába Aradra. 11538

FAJKECSKEK schweici fiatal anya és bakkok eladók Str. Prima Verii (Báthory-utca) 45. 1192

ELADÓ egy teljes ebédő és vendégszoba, finom szimrna szőnyeg, Tudakozódás ifj. Klein könyvüzlet. 1196

ERŐS, kitűnő állapotban levő 2 darab rézagy selyem betéttel eladó. Ugyanott egy modern fa ágyoszronny betéttel eladó. Str. Consistorului (Báthory-utca) 27. Dr. Székely Károly. 1189

HASZNÁLT férfi és női ruhák, felöltők, kosztümök, cipők és kalapok eladók. Megtekinthetők 9-11-ig, d. u. 2-5-ig Neuman-palota II. em. 22. 1180

KIHULLOTT haját jó áron vesznék Fehér női fodrász-salon. 11541

HATSZÁZ DARAB sörös üveg, nyolc sörös-láda, továbbá 8 négyszögletes vízmenyes ponyva olcsón eladó. Bővebbet Wallinger hirdetőjében. 11647

KERESK 16 állapotba levő magyar állami golyócsapágyú tizes cséplőszekrényt. Cím Wallinger hirdetőjében. 11647

JOKARBAN levő 8-as Hoffher és Schrantz cséplő garnitúra eladó, Cím a kiadóban. 1176

ALIG HASZNÁLT kovácszerszám eladó. Cím a kiadóban. 1186

KÖNYVTÁRAKAT hanglegyeket magas árákban vesz Kerpel könyvkereskedése 12191

ELSŐRENDÜ zongora eladó Str. Veltcin (Lipót-utca) 26. 1184

NYERSOLAJ-MOTOR 18 HP. eladó. Szöllőssy Lajos, Str. George Lazar (Baross Gábor-utca) 16. szám. 1185

BUTOR. Ebédő és hálószobák olcsó árban kaphatók Wiegand butoraktár. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca.) 4836

KERTÉSZEK! Üvegápol nagy mennyiségben eladó. Tüköryár, Arad Str. Colonel Paulian (Fábián László-utca) 2. 12211

AJÁNDÉKTÁRGYAK legolcsóbb beszerzési forrása a Salon Artistique (Fischer Eliza-palota.) Antik és modern porcellánok, butorok, szobrok, figurák, vázák, festmények, metszetek, perzsa szőnyeg, réz ezüstneműk vétele, eladása, cseréje és bizományba vétele a legolcsóbb feltételek mellett. 11691

BOGNAR SZERSZAMOK és 1 darab gyalupad sürgősen eladó Strada Olufuz (Illés-utca) 101. 1202

ELADÓ egy hentes, egy henteserítő, sárga karaküt, két szövetfüggöny beleve, virágállványok. Strada Mejanu (Forray-utca) 7. Hajek-üzlet felett. 11719

MINDENKINEL TÖBBET FIZETÜNK képekért, bronz, márvány és porcellán figurákat, perzsa szimrna argamant-szőnyegeket, török kendőket, antik és modern butorokért, zongorákért, modern és antik díszlágyakért, japán vázákért, régi ezüst és arany műtárgyakért, mindennemű műhészeti részletekért. Szépművészeti Salon Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) Orfűv-palota. 11911

NYERSBORKÖVET veszek minden mennyiségben Irom Arnold Arad Str. Grigorie Alexandrescu (Bercsényi-utca) 39. sz. 10655

ELADÓ egy kórkabban levő kerékpár Str. Iosif Vulcan (Kazinczy-u.) 3. 1174

ZONGORA eladó. Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 8. szám. 1186

TAVASZI DIVATLAP albumok Costum-lapok, bécsi párisi divatlap-újdonságok, szabásmintával 8 - Leutöl kezdve kaphatók Knieszer papírkereskedőnél Str. Tudor Vladimirescu (Dobó-utca.) 11871

PIANINOT, zongorát gyöngyöket briliánsokat magas árban veszek. Leveleket „Pianino” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 12021

GYÖNYÖRÜ SZALON GARNITURA olcsón eladó a Szépművészeti Szalonban Orfűv-palota. 12111

ELADÓ 8 lőeres, 10 éves Nickolson gyártmányu cséplőgarnitúra teljes felszereléssel. Döme Mihály Ottlaca. 1075

HASZNÁLT REZET bármily alakban legmagasabb áron vess Vuchetich gépráthelye Piata Stefan Cel Mare (Béla-tér) 1. az üzletvezetőséggel szemben. 1095

HUSZEZER DARAB 2 éves száraz első rendű hordódonga eladó Farkas Jenőnél Balavásár. 1092

TÜKRÖT, tükrötveget jót és rosszat vess TÜKRÖGYAR, Str. Colonel Paulian (Fábián László-u.) 2. 12211

EGY magyar gazdasági cséplőszekrény eladó. Polonyi Pál Aradtanya Gábor-dűlő 2. 1108

Ingatlan.

BÉRAZ áradható lakással nagy kerttel (cca 2 hold) eladó Calea Aurel Vlaicu 99. Értekezni ugyanott a ház tulajdonosnál ugyszintén Str. Marasesti 67. Deutsch Jánosnál. 11541

STRADA CORNEL POPESCU (Edels-pacher-utca) 11. számú ház eladó. 1198

STRADA GELU (Álmos-utca) 10. sz. ház azonnal elfoglalható 2 utcai szobás lakással eladó 1195

STRADA ANDREI MURESANU (Nádor-utca) 14. magas földszintes ház kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet ugyanott I. emelet. 1028

STRADA BUCUR (Rötvös-utca) 7. számú emeletes ház szabad kézből eladó. 1206

STR. SAVA RAICU (György-utca) 17a és Str. Olufuz (Illés-utca) 28. számú kisebb magánházak eladók. 1205

KISPARCELLAKRA felosztott varameny föld kiadó. Str. Prima Verii (Báthory-utca) 45. 1193

ARADON 23 hold szántó eladó. Str. Mocioni (Orczy-utca) 7 balra. 1178

MODERN családi ház, vasutnál kétszobás elfoglalható lakással 35.000 Lelei átvethető. — Modern uriház belvárosban 4 szobás, fürdőszoba, áradó lakással. — Sarokház tüzelttel 20.000-50.000 ö-szeggel átvethetők. — Urház 1 kt. hold szőlővel, 4 szobával. — Vendéglő sarokházzal, fűszerüzlettel, lakással. — Gyárhelység négyszobás lakással. — Kisebb tanya Marosparton 30.000 Lelei átvethető. — Szállodák vendéglővel vasutnál, előnyösen eladók. Díjtalanul felvilágosít: SZERE, Cornul vanatorului (Vadászkürt kávéházban. 1203

STR. PETRU PIPOS (Gafi László-utca) 28. számú sarok magánház eladó. 1212

ELADÓ KAVEMÉRES kifizéssel. Cím a kiadóban. 1199

MARIARADNAN vasút és villamos állomásnál ház vendéglő berendezéssel eladó. Tulajdonos Szvoboda Ferenc Czella, posta Batja. 11541

Különféle.

NYAKKENDŐK újjaalakítását, valamint harisnyák talpálását utányosan vállalja Bitter Mariska Piata Catedrali (Thököly-tér) 5 a. 11647

REINER JÓZSEF műrász üzlete Lutheránus templom mellett van. 790

NŐI KALAPOK formázása a legújabb divat szerint elvállaljuk. Özv. Mally Albertné Bulev. Reg. Ferdinand (Boros Béni-tér) 23. 1067

ELADÓ lucernás háztelkek Kertész Gábor vendéglős Str. Miron Costin és Calea Aurel Vlaicu (Gróf Leiningen-utca és Pécskai-ut) sarok. Ugyanott egy fordítható biliárd eladó. 1148

EGYHONAPOS gyermekemet jó díjazás mellett sürgősen kiadnám gondozásra Cimet a kiadóba kérek 1149

RÖVID idő alatt lebonyolítható nagy hasznat hozó export üzlethez társ kerestetik. Szükséges tőke 50.000 Lelei. Ajánlatok „Export” jellegre a kiadóba kéretnék. 1182

URILEÁNY VAGY URINŐNEK: kinek legalább 4 középiskolai képzettsége van, más elfoglaltságom miatt azonnali átvételre áradom 18-24.000 Lelei fiztá hasznat hozó vállalatomra. Szükséges tőke 20.000 Lelei. Ajánlatok „Biztos existencia” cím alatt a kiadóhivatalba kéretnék. 1183

FRISS

hering

érkezett 1921 őszifogásu

a Banca Centrala

aradi fiókjánál.

Ugyanott garantált 98-99%

KÉKKÖ

kapható a legelőnyösebb árban.

„FORTUNA”

női és gyermekruha áruházában (Színház hátsó bejáratával szemben) tavaszi és nyári ruhák, bluzok, pongyolák kaphatók. Mérték utáni rendelések pontosan és izlésesen készülnek. 1191